

L'entrevista

Una pandèmia devastadora s'escampa arreu del món i causa danys sensorials i pèrdues de memòria en els supervivents. És la premissa argumental de 'La memòria dels animals', de Claire Fuller (Oxfordshire, 1967). Publicada en català a Les Hores –traduïda per Josefina Caball–, la novel·la sembla escrita a l'ombra de la pandèmia de covid-19, però l'autora britànica hi va començar a treballar abans

Claire Fuller

Esriptora

“Si arriba l'apocalipsi, és probable que visqui una setmana més que vosaltres”

Jordi Nopca

Les seves novel·les col·loquen els personatges en situacions límit i en mons a punt d'ensorrar-se. Per què?

Diria que em ve de petita, d'una sèrie de televisió que seguia amb devoció cada setmana. Es deia *Survivors* i s'hi parlava de casos en què l'ésser humà s'ha de sobreposar a circumstàncies extremes per sobreviure. Anys després, el món sencer s'ha tornat extrem. Fa temps que parlem del canvi climàtic, encara que fingim que no sigui tan important. Ens queixem si a l'estiu fa més calor del que és habitual, ens exclamem si plou poc o si, en canvi, de sobte cau un xàfec tan bèstia que hi acaba havent inundacions. Encara no ens hem adonat que estem a la corda fluixa.

Els seus personatges sí que són conscients de la fragilitat del món. A *La memòria dels animals* hi ha una pandèmia misteriosa que, per força, ens remet a la covid.

Sí, tot i que vaig començar-la a escriure abans i a mig llibre va arribar el confinament. Em vaig

aturar per por que al món real passés el mateix que a la novel·la. Com tantes altres persones a tot arreu, em sentia aclaparada pels esdeveniments i, alhora, em qüestionava si tenia sentit continuar escrivint ficció després del que estàvem vivint.

Va canviar d'opinió, per sort.

Estava decidida a fer un curs d'infermeria per reconvertir-me professionalment. Abans d'escriure novel·les havia treballat durant anys en el món del màrqueting. Llavors, amb gairebé 50 anys, vaig debutar com a novel·lista... Després de la pandèmia vaig arribar a la conclusió que les històries que escrivim tenen una funció positiva: distreure el lector.

Què n'hem après, de la pandèmia?

Que una situació així pot tornar en qualsevol moment. I que ens hem de plantejar abans que això passi si, com al 2020, estem disposats a seguir les ordres dels governs com vam fer. Els polítics avançaven a les palpentes igual que els altres.

Fa res per preparar-s'hi?

Sí. Soc previsor i acumulo queviures amb data de caducitat llarga. El meu marit diu que estic una mica sonada, però vull estar preparada per a una situació límit. Si arriba l'apocalipsi, és probable que visqui una setmana més que vosaltres.

La protagonista del llibre és la Neffy, una biòloga marina de 27 anys que participa com a voluntària en un assaig d'una vacuna que li permetrà pagar els deutes. Vostè en té 57. ¿Com ha aconseguit que la veu de la Neffy soni tan natural?

La meua filla ha estat una de les primeres lectores de la novel·la i li vaig demanar que es fixés sobretot en el llenguatge de la Neffy a les converses de xat. Un dia va venir i em va dir: “Mama, no hi ha ningú de la meua generació que digui *fer l'amor*”. No va ser l'únic canvi que vaig fer...

Com se li va acudir la novel·la?

El punt de partida va ser quan vaig saber que un amic del meu fill havia participat en un assaig clínic sobre la grip. Encara que se'l considerés voluntari, li van pagar 3.500 euros per seure durant dues setmanes en una habitació i esperar si la vacuna funcionava. Vaig començar a escriure *La memòria dels animals* guiada per aquesta anècdota. Però no en vaig tenir prou. Vaig decidir que jo també participaria en un assaig clínic.

I ho va fer?

Vaig superar el test psicològic per comprovar que podia estar dues setmanes confinada. És curiós que anessin amb tants miraments quan, mig any després, el confinament va ser total i les autoritats no van tenir en compte la gent que no estava preparada per resistir-lo.

Com va viure l'aïllament durant l'assaig clínic?

Després del test psicològic vaig anar a Londres per a la prova següent, una anàlítica de sang. Va resultar que tenia massa anticossos per participar en l'assaig clínic. A causa de la meua edat, he passat la grip moltes vegades i el meu cos s'hi ha fet resistent.

A la Neffy, la vacuna no li fa efecte i quan torna en si s'adona de les seqüeles de la malaltia. A fora de l'hospital de Londres és on ha arribat el caos.

Mentre escrivia tenia un sentiment de claustrofòbia insuportable. La Neffy no és l'única voluntària de l'hospital, hi ha quatre persones més. Un d'ells ha inventat un aparell, el revisitador, que et permet tornar a viure episodis del teu passat.

La memòria és un dels temes importants del llibre. Diria que a la Neffy, tornar al passat la salva o la condemna?

Segurament les dues coses. No pot controlar a quin moment del passat viatja i això l'obliga a reviure episodis traumàtics. Al mateix temps, en un moment sense esperança com el que viu, tornar cap enrere i trobar-se amb persones que s'estima i que ja no hi són és bo per a ella, encara que s'acabi convertint en una addicció.

Si vostè pogués fer el mateix que ella, ¿creu que tornar al passat es convertiria en addicció?

N'estic convençuda. Deu voler dir que no soc prou nostàlgica perquè tornar al passat em faci mal.

“Vaig haver de deixar aquest llibre per por que al món real passés el mateix que jo m'havia inventat”